

دانشکده توانبخشی
طرح درس ترمی

عنوان درس:	مخاطبان:	تعداد واحد(یا سهم استاد از واحد):
مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان	دانشجویان کارشناسی گفتاردرمانی	۲ واحد
زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی):	یکشنبه (هر هفته) ساعت ۱۴ - ۱۶ نیمسال اول ۴۰۲ - ۴۰۳	زمان پاسخگویی به سوالات فراگیر:
		دوشنبه - ساعت ۸ - ۱۰
پیش نیاز: ندارد	مدرس: دکتر امیر شیانی	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با آسیب شناسی گفتار و زبان بر مبنای مفاهیم اساسی برقراری ارتباط و مهارتهای ارتباطی کلامی

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- یادگیری انواع راههای برقراری ارتباط و اجزاء آن
- ۲- یادگیری نقش دستگاه عصبی و حرکتی در گفتار و زبان
- ۳- یادگیری نقش عوامل جسمی و محیطی در اختلالات گفتار و زبان
- ۴- یادگیری وظایف و عملکرد دانش آموختگان گفتاردرمانی در نظام سلامت کشور

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

۱- هدف کلی جلسه اول:

دانشجو تعاریف اجزای ارتباطی و انواع راههای برقراری ارتباط را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- تعاریف ارتباط را بشناسد
- راههای ارتباط غیر کلامی را یاد بگیرد
- راههای ارتباط کلامی را یاد بگیرد
- اجزای ارتباط کلامی و غیر کلامی را بداند

۲- هدف کلی جلسه دوم:

دانشجو تعاریف و مفاهیم شناخت، زبان و گفتار را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- مفاهیم و تعاریف گفتار و جایگاه آن در فرایند ارتباط را یاد بگیرد
- با مفاهیم سیستم زبانی و نقش آن در ارتباط آشنا شود
- تعاریف شناخت و اثرات آن در نظام ارتباطی را بشناسد
- با ارتباط گفتار و زبان و ساخت آشنا شود

۳- هدف کلی جلسه سوم:

دانشجو سطوح زبانی را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- نقش و سطح معنایی زبان را یاد بگیرد
- نقش و سطح ساختاری زبانی را بشناسد
- با نقش و سطح کاربردی زبان آشنا شود

۴- هدف کلی جلسه چهارم:

دانشجو مراحل متوالی زیرمجموعه‌ی تولید گفتار با اندامهای تولیدکننده آن را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با نقش سیستم تنفسی برای گفتار آشنا شود
- نحوه تولید صدا در حنجره و تشدید اصوات در حفره دهانی و بینی را بداند
- چگونگی تلفظ حروف و کلمات را بشناسد
- با جریان روانی کلامی آشنا بشود

۵- هدف کلی جلسه پنجم:

دانشجو به صورت مقدماتی و در حد نیاز این درس آناتومی و فیزیولوژی درک و بیان زبانی را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با آناتومی و فیزیولوژی اندامهای درکی و بیانی زبان آشنا شود
- نورواناتومی زیرساخت های درکی و بیانی زبانی را بشناسد
- با نوروفیزیولوژی دستگاه زبانی درکی و بیانی آشنا شود
- فرایند زبان درکی و بیانی را یاد بگیرد

۶- هدف کلی جلسه ششم:

دانشجو انواع حس‌های دخیل در درک و بیان گفتار و نقش آنها را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- نقش حس شنوایی را در فرایند درک و تولید گفتار یاد بگیرد
- با حواس دهانی دخیل در درک و تولید گفتار آشنا شود
- حس ادراک فضاشناختی دهانی را در ارتباط با جایگاه تلفظ حروف و آواها بشناسد

۷- هدف کلی جلسه هفتم:

دانشجو انواع اختلالات رشدی و اکتسابی گفتار و زبان را همراه با اتیولوژی آنها یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- تفاوت بیماریها و اختلالات را یاد بگیرد
- انواع اختلالات رشدی و اکتسابی گفتار را با علت شناسی آنها بشناسد
- انواع اختلالات رشدی و اکتسابی زبانی را با علت شناسی آنها بشناسد

۸- هدف کلی جلسه هشتم:

آزمون میان ترم

۹- هدف کلی جلسه نهم:

دانشجو تیم توانبخشی و تخصص‌های مرتبط با ارزیابی و درمان اختلالات گفتار و زبان را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با انواع تیم‌های تخصصی که آسیب شناس گفتار و زبان در آن نقش دارند آشنا بشود
- جایگاه آسیب شناس گفتار و زبان را در هر یک از تیم‌های تخصصی بشناسد
- با نقش و جایگاه سایر اعضای هر یک از تیم‌های تخصصی آشنا شود

۱۰- هدف کلی جلسه دهم:

دانشجو هویت حرفه‌ای یک آسیب شناس گفتار و زبان را یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با چگونگی پیدایش رشته گفتاردرمانی و تاریخچه آن در ایران و جهان آشنا شود
- وضعیت امروزی حرفه گفتاردرمانی را در داخل و خارج کشور بداند
- شرایط و امکانات لازم برای کار و فعالیت حرفه‌ی گفتاردرمانی را بشناسد

۱۱- هدف کلی جلسه یازدهم:

دانشجو مهارت‌ها و وظایف آسیب شناسان گفتار و زبان را در غربالگری و پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات کلامی یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- برخی از انواع برنامه‌های جامع غربالگری (که مهارت‌های گفتار و زبان قسمتی از آنها را تشکیل می‌دهند) را بشناسد

- با برنامه های غربالگری که منحصر به حیطه گفتاردرمانی هستند آشنا شود
- اهمیت دانش و مهارت یک آسیب شناس گفتار و زبان در نحوه پیشگیری از اختلالات مرتبط را یاد بگیرد

۱۲- هدف کلی جلسه دوازدهم:

دانشجو مهارتها و وظایف آسیب شناسان گفتار و زبان را در تشخیص و درمان اختلالات کلامی یاد بگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد

- با نقش آسیب شناس گفتار و زبان در کمک به پزشکان در تشخیص برخی بیماریها آشنا شود
- مهارتهای یک آسیب شناس گفتار و زبان را در تشخیص اختلالات گفتار و زبان یاد بگیرد
- پروسه درمان و توانبخشی اختلالات گفتار و زبان را بشناسد

۱۳- هدف کلی جلسه سیزدهم:

دانشجو با جایگاه آسیب شناس گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور و مراکز اشتغال مربوطه آشنا شود

در پایان دانشجو قادر باشد

- جایگاه گفتاردرمانی را در نظام خدمات بهداشتی درمانی بداند و با استقلال حرفه‌ای این حرفه آشنا شود
- با مراکز خصوصی برای اشتغال آسیب شناسان گفتار و زبان آشنا شود
- با مراکز خصوصی برای اشتغال آسیب شناسان گفتار و زبان آشنا شود
- با موانع و محدودیتهای موجود در زمینه اشتغال این حرفه آشنا و نحوه رویارویی با آنها را بیاموزد

۱۴- هدف کلی جلسه چهاردهم:

- آزمون پایان ترم

منابع درسی:

- درآمدی بر آسیب شناسی زبان، مترجمین زهرا سلیمانی و نوشین ایب. تهران: دانژه، آخرین چاپ
- باشنایی کاربردی با اختلالات گفتار و زبان به همراه لوح فشرده ویژه پزشکان، تیم توانبخشی، خانواده ها و آموزگاران. تهران: پایگاه فرهنگ. آخرین چاپ.
- Plante E., & Beeson P. Communication and communication disorders: a clinical introduction. Pearson education; 2012

روش تدریس: به صورت ترکیبی (۸۰ درصد حضوری و ۲۰ درصد مجازی) - سخنرانی - پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: نرم افزار پاورپوینت - فیلم آموزشی - صداگذاری براسلایدها در قسمت آموزش مجازی

سنجش و ارزشیابی

ارزشیابی	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
مشارکت فعال	پرسش-پاسخ	۱۵ درصد	در طول ترم	در حین جلسات
تکلیف کلاسی	گزارش کتبی	۱۵ درصد	۱۴۰۲/۰۹/۱۹	در طول ترم
آزمون میان ترم	آزمون تستی	۳۰ درصد	۱۴۰۲/۰۹/۰۶	۸-۱۰
آزمون پایان ترم	آزمون تستی	۴۰ درصد	۱۴۰۲/۱۱/۱۹	۱۰-۱۲

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- ✓ حضور منظم و مشارکت فعال دانشجو در جلسات درسی
- ✓ شرکت در بحث های گروهی
- ✓ به اشتراک گذاشتن نظرات و دیدگاههای خود با دیگران
- ✓ احترام به نظرات دیگران
- ✓ نقد فعالانه و منطقی سایر دیدگاهها

جدول زمانبندی برگزاری جلسات

جلسه ۱	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۷/۲۳	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۲	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۷/۳۰	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۳	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۰۷	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۴	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۱۴	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۵	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۱	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۶	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۸	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۷	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۰۵	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۸	دوشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۰۶	ساعت ۸-۱۰	آزمون میان ترم- حضوری
جلسه ۹	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۱۲	ساعت ۱۴-۱۶	مجازی
جلسه ۱۰	دوشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۱۹	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۱۱	یکشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۲۶	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۱۲	یکشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	ساعت ۱۴-۱۶	حضوری
جلسه ۱۳	یکشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	ساعت ۱۴-۱۶	مجازی
جلسه ۱۴	سه شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۹	ساعت ۱۰-۱۲	آزمون پایان ترم - حضوری